

۱۳۰۳۷۵۸

۹۵,۲,۴

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مختصر متون فقه بر اساس
الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

مؤلف:

محسن سينجلی

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۵

سرشناسه : سنجلی، محسن، ۱۳۷۱ -
 عنوان و نام پدیدآور : مختصر متون فقه بر اساس الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیة /
 محسن سنجلی.
 مشخصات نشر : تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۴۴۱ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۶۹-۴
 وضعیت دسترسی : فیا
 یادداشت : کتاب حاضر بر اساس کتاب " الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیة "
 تالیف شهید ثانی است.
 موضوع : جعفری - قرن ۸ق.
 شناسه افزوده : شهید ثانی، زین الدین بن علی، ۹۱۱-۹۶۶ ق. الروضة البهیه فی شرح اللمعة
 دمشقیة . برگزیده
 رده بندی کنگره : ۳۱۰/۳/۱۸۲ BP
 رده بندی دیویی : ۳۷۰/۳۴۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۹۴۶۰۸

نام کتاب : مختصر متون فقه بر اساس الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیة
 ناشر : چتر دانش
 مؤلف : محسن سنجلی
 نوبت و سال چاپ : اول- ۱۳۹۵
 شمارگان : ۱۰۰۰
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۶۹-۴
 قیمت : ۲۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروز - پلاک ۱۳
 تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹
 پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com
 کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۴	کتاب القضاء.....
۲۹	کتاب الشَّهادات.....
۳۸	کتاب الوقف.....
۵۰	کتاب العطيَّة.....
۵۵	کتاب المتاجر.....
۵۷	فصل اول.....
۶۴	فصل دوم: عقد بيع و آداب آن.....
۷۲	فصل ۱ ر م: مائيل بيع.....
۷۷	فصل چهارم: آداب خريد و فروش.....
۸۱	فصل پنجم: بيع الشمار.....
۸۴	فصل ششم: في الذرف.....
۸۷	فصل هفتم: في السلف.....
۹۱	فصل هشتم.....
۹۳	فصل نهم: في الربا.....
۹۴	فصل دهم: في الخيار.....
۱۰۰	فصل يازدهم: في الأحكام.....
۱۰۶	فصل دوازدهم: اقاله.....
۱۰۷	کتاب الدَّين.....
۱۱۴	کتاب الرهن.....
۱۱۵	الفصل الأول.....
۱۱۹	الفصل الثاني.....
۱۱۹	مسائل.....
۱۲۳	کتاب الحجر.....
۱۲۷	کتاب الضَّمان.....
۱۳۱	کتاب الحوالة.....
۱۳۵	کتاب الکفالة.....
۱۳۹	کتاب الشركة.....

١٤٣	كتاب المضاربة
١٤٨	كتاب الصلح
١٥٢	كتاب الوديعة
١٥٨	كتاب العارية
١٦٢	كتاب المزارعة
١٦٦	كتاب المساقاة
١٧١	كتاب الإجارة
١٨١	كتاب الوكالة
١٨٧	كتاب الشفعة
١٩٤	كتاب الجعالة
١٩٩	كتاب الوصايا
٢٠١	الفصل الأول
٢٠٥	الفصل الثاني
٢٠٨	الفصل الثالث: في الأحكام
٢١١	الفصل الرابع: في الوصاية
٢١٥	كتاب النكاح
٢١٩	الفصل الأول: في المقدمات
٢٢٢	الفصل الثاني: في العقد
٢٢٤	مسائل
٢٢٤	الأولى
٢٢٥	الثانية
٢٢٦	الثالثة
٢٢٦	الرابعة
٢٢٧	الخامسة
٢٢٧	السادسة
٢٢٨	السابعة
٢٢٨	الثامنة

٢٢٩	الفصل الثالث: في المحرمات
٢٣٣	مسائل
٢٣٣	الأولى
٢٣٣	الثانية
٢٣٤	الثالثة
٢٣٤	الرابعة
٢٣٤	الخامسة
٢٣٥	السادسة
٢٣٦	السابعة
٢٣٦	الثامنة
٢٣٧	التاسعة
٢٣٨	العاشرة
٢٣٨	الحادية عشر
٢٣٩	الثانية عشر
٢٤٠	الثالثة عشر
٢٤٠	الفصل الرابع: في نكاح الممتعة
٢٤٣	الفصل الخامس: في المهر
٢٤٥	مسائل
٢٤٥	الأولى
٢٤٦	الثانية
٢٤٦	الثالثة
٢٤٧	الرابعة
٢٤٧	الخامسة
٢٤٧	السادسة
٢٤٧	السابعة
٢٤٨	الثامنة
٢٤٨	التاسعة
٢٤٨	الفصل السادس: في العيوب والتدليس

٢٥٢	الفصل السابع: في القسم
٢٥٨	كتاب الطلاق
٢٥٩	الفصل الأول: في أركانه
٢٦٢	الفصل الثاني: في أقسامه
٢٦٦	الفصل الثالث: في العدد
٢٦٨	الفصل الرابع: في الأحكام
٢٧٠	كتاب الخلع والمباراة
٢٧٥	كتاب الظهار
٢٧٩	كتاب الزنا
٢٨٤	كتاب اللعان
٢٩١	كتاب الإقرار
٢٩٢	و فيه فصول
٢٩٢	الفصل الأول: الصيغة و توابعها
٢٩٥	الفصل الثاني: في تعقيب الإقرار بما كنا فيه
٢٩٧	الفصل الثالث: في الإقرار بالنسب
٣٠١	كتاب الغضب
٣٠٩	كتاب اللقطة
٣١٠	و فيه فصول
٣١٠	الفصل الأول: في اللقيط
٣١٢	الفصل الثاني: في لقطة الحيوان
٣١٤	الفصل الثالث: في لقطة المال
٣١٩	كتاب إحياء الموات
٣٢٧	كتاب الميراث
٣٣٠	و فيه فصول
٣٣٠	الفصل الأول: البحث في (الموجبات و الموانع) للإرث
٣٣٦	الفصل الثاني: (في بيان (السهم) المقدرة (و) بيان (أهلها)
٣٣٩	مسائل خمس
٣٣٩	الأولى

٣٤٠	الَّتَانِيَةُ
٣٤١	الَّتَالِيَةُ
٣٤١	الرَّابِعَةُ
٣٤٢	الخَامِسَةُ
٣٤٢	الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَجْدَادِ وَ الْإِخْوَةِ
٣٤٣	و فِيهِ مَسَائِلُ
٣٤٣	الْأُولَى
٣٤٣	الَّتَانِيَةُ
٣٤٤	الَّتَالِيَةُ
٣٤٤	الرَّابِعَةُ
٣٤٤	الخَامِسَةُ
٣٤٤	السَّادِسَةُ
٣٤٥	السَّابِعَةُ
٣٤٥	الْتَامِنَةُ
٣٤٦	الْتَابِعَةُ
٣٤٦	الْعَاشِرَةُ
٣٤٦	الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَعْمَامِ وَ الْأُخْوَالِ وَ أَوْلَادِهِمْ
٣٤٦	و فِيهِ مَسَائِلُ
٣٤٦	الْأُولَى
٣٤٧	الَّتَانِيَةُ
٣٤٧	الَّتَالِيَةُ
٣٤٨	الرَّابِعَةُ
٣٤٨	الخَامِسَةُ
٣٤٩	السَّادِسَةُ
٣٤٩	السَّابِعَةُ
٣٤٩	الْتَامِنَةُ
٣٥٠	الْتَابِعَةُ
٣٥٠	الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَزْوَاجِ

٣٥٢	الْفَضْلُ الثَّالِثُ.....
٣٥٤	كتاب الحدود.....
٣٥٩	و فِيهِ فُصُول.....
٣٥٩	الْفَضْلُ الْأَوَّلُ: فِي حَدِّ (الرَّزَنِ).....
٣٦٩	الْفَضْلُ الثَّانِي: فِي اللَّوَاطِ وَ السَّحْقِ وَ الْقِيَادَةِ.....
٣٧٣	الْفَضْلُ الثَّالِثُ: فِي الْقَذْفِ.....
٣٧٥	مسائل.....
٣٧٧	الْفَضْلُ الرَّابِعُ: فِي الشَّرْبِ.....
٣٨٠	الْفَضْلُ الْخَامِسُ: فِي السَّرْقَةِ.....
٣٨٢	و هُنَا مَسَائِلُ.....
٣٨٢	الأُولَى.....
٣٨٣	الثَّانِيَةُ.....
٣٨٣	الثَّلَاثَةُ.....
٣٨٣	الرَّابِعَةُ.....
٣٨٣	الْخَامِسَةُ.....
٣٨٤	السَّادِسَةُ.....
٣٨٤	السَّابِعَةُ.....
٣٨٤	الثَّامِنَةُ.....
٣٨٥	التَّاسِعَةُ.....
٣٨٥	الْعَاشِرَةُ.....
٣٨٦	الْحَادِيَةُ عَشْرَةٌ.....
٣٨٦	الثَّانِيَةُ عَشْرَةٌ.....
٣٨٧	الثَّلَاثَةُ عَشْرَةٌ.....
٣٨٧	الْفَضْلُ السَّادِسُ: فِي الْمُحَارَبَةِ.....
٣٩٠	الْفَضْلُ السَّابِعُ: فِي عُقُوبَاتِ مُتَفَرِّقَةٍ.....
٣٩٦	كتاب القصاص.....
٣٩٨	و فِيهِ فُصُول.....
٣٩٨	الْفَضْلُ الْأَوَّلُ: فِي قِصَاصِ النَّفْسِ.....

٤٠١	و هُنا مَسائِل
٤٠١	الأوّل
٤٠١	الثانيّة
٤٠٢	الثالثة
٤٠٣	القول في شرائط القصاص
٤٠٧	القول في ما يثبت به القتل
٤١٠	الفصل الثاني: في قصاص الطرف
٤١٤	الفصل الثالث: في اللواحق
٤١٨	كتاب الدّات
٤٢١	و فيه فصول
٤٢١	الفصل الأول: في مؤلّ الدّنة
٤٢٤	و هُنا مَسائِل
٤٢٤	الأوّل
٤٢٤	الثانيّة
٤٢٥	الثالثة
٤٢٥	الرابعة
٤٢٥	الخامسة
٤٢٦	السادسة
٤٢٧	السابعة
٤٢٧	الثامنة
٤٢٨	التاسعة
٤٢٨	العاشرّة
٤٢٩	الحاديّة عشرّة
٤٢٩	الفصل الثاني: في التّقديرات
٤٣٦	القول في دية المنافع
٤٣٨	الفصل الثالث: في الشّجاج
٤٤٠	الفصل الرابع: في التّوابع

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرتیراژترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در رفع مجموعه‌ی کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز به‌رم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تیرین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، با یک بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آن‌ها از یک سو و تناسب آن‌ها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در تمام مناسبات پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان علمی و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی به منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

سخن مؤلف

شهدای پنجگانه عالمانی از فقه‌های شیعه بوده‌اند که در دوره‌های مختلف در راه دفاع از مذهب و فقه شیعه بدست مخالفان کشته شده‌اند. این شهیدان بزرگوار عبارتند از:

شهید اول؛ شیخ شمس الدین محمد بن مکی بن احمد عاملی نبطی جزینی معروف به شهید اول (۷۸۶-۷۳۴ ق)

شهید ثانی؛ شیخ زین الدین بن علی بن احمد عاملی جبعی، معروف به شهید ثانی (۹۶۶-۹۱۱ ق)

شهید ثالث؛ محمدتقی برغانی، (کشته شده به سال ۱۲۶۳ قمری، احتمالاً در قزوین)

شهید رابع؛ محمدباقر اصطهباناتی، (کشته شده به سال ۱۳۲۶ قمری، در شیراز)

شهید خامس؛ شهید سیدمحمدباقر صدر (۱۳۱۳-۱۳۵۹ ش) فقیه شیعه و فعال سیاسی عراقی بود؛ که گ. به شهید خامس نیز لقب گرفته است.

با این حال در میان صدها شهید از عالمان شیعه هیچ کدام از فقها و شهدای عالی مقام که به جرم اسلام و تشیع شهادت داده‌اند «شیخ شمس الدین محمد بن مکی» و «شیخ زین الدین» به **شهید اول و ثانی** معروف و مشهور نگشته‌اند.

مرحوم علامه امینی در کتاب «شهداء الضیله» زندگانی ۱۳۰ نفر از علمای شیعه، از قرن چهارم هجری تا عصر خویش را گرد آورده است. به حسن نظر آنها قبل از شهید اول و حدود ۵۵ نفر آنها قبل از شهید ثانی به شهادت رسیده‌اند. در عین حال این دو شخصیت به شهید اول و ثانی ملقب شده‌اند.

علت این نامگذاری و شهرت این است که این دو بزرگوار از شخصیت‌های طراز اول علما بوده‌اند و تا آن زمان سابقه نداشته که چنین شخصیت‌های بزرگ علم را با آن وضع دلخراش به شهادت برسانند. شهید اول را نیز با وضع دلخراش‌تری در روز پنجم سنه نهم حمادی الاولی سال ۷۸۶ هجری در عهد سلطنت برقوق به فتوای قاضی برهان الدین مالکی و تأیید عباد بن جماعه شافعی در میدان قلعه دمشق با شمشیر کشتند و جسد شریفش را به دار آویختند. تا عصر آن روز سنگباران کردند. سپس جسد را از دار پایین آورده و آتش زدند و خاکسپارش را به باد دادند.

عظمت مقام این دو شهید بزرگوار باعث گردید تألیفات آنها مورد استفاده طلاب و عالمان شیعه بعد از آنها قرار گیرد، خصوصاً تألیف گرانسنگ شهید اول با نام اللمعه الدمشقیه که مختصری جامع در فقه شیعه است و شهید ثانی بر آن شرحی اجتهادی و نیمه استدلالی نگاشته است. قرن‌هاست که منبع درسی طلاب علوم دینی در حوزه‌های علمیه عالم تشیع است که بر این شرح شهید ثانی نیز شرح‌ها و تعلیقه‌های بسیار به زبان عربی و همچنین ترجمه‌های مختلفی به زبان فارسی نوشته شده است.

در اثر پیش رو متن کتاب روضه به صورت روان و خلاصه شده و در حد توان و بسته به موضوع و مسئله مطرح شده، نموداری نیز گردیده است.

ترجمه: برای فارسی زبانان که ممکن است در فهم متن عربی مشکل داشته یا فرصت کافی جهت مطالعه متن عربی را نداشته باشند،

خلاصه: به جهت بهره‌برداری از نکات مهم و کلیدی و پرهیز از مطالعه مکرر نکات غیرضروری و استفاده از وقت و مدیریت زمان بویژه برای داوطلبان ورود به مقاطع ارشد و دکتری،

و نموداری: به جهت درک و فهم دقیق و منظم بحث جهت یادگیری دقیق و آشنایی با شقوق مختلف مسئل مطرح شده.

در ضمن باید این مطلب را بیان کنم که این اثر را شاید بتوان یکی از کامل‌ترین کتب در زمینه مختصر دانست که تمام بزرگ‌ها از جمله نمودار، متن عربی، ترجمه، اعراب و پرسش و پاسخ را به همراه دارد. که از جمله ویژگی‌های مهم این کتاب آن است که در اول هر باب، تمام مباحثی که در آن باب مطرح خواهد شد، ذکر شده است و لذا به خواننده این کتاب این اجازه را می‌دهد که ابتدا فهرست کلی از مطالب را در ذهن خود ایجاد کند و بعد به بررسی هریک از آن‌ها بپردازد. لذا این اثر می‌تواند نیاز طلاب را دانش‌جویان که خواهان کتابی مختصر و مفید بر مبنای روضه شهید ثانی هستند را برآورده کند و این کتاب به مطالعه دقیق آن سؤالات و تست‌های طرح شده در آزمون درس فقه را با موفقیت کامل پاسخ دهد.

اگرچه در این اثر دقت فراوانی شده ولی از آجایی که حاصل دسترنج بشری مصون از خطا و لغزش نیست، لذا از کلیه اساتید و دانشجویان گرامی خواهشمند است که بر ما منت نهاده و در این زمینه ما را از راهنمایی‌ها و انتقادات و پیشنهادات خود آگاه سازند و بفرمایند.

از جناب آقای دکتر ابوالقاسم نقیعی، معاونت آموزشی دانشگاه شهید مطهری بابت تمام زحماتشان کمال تشکر را دارم و همچنین از برادرم آقای حسین سینجلی و عذرخواهی می‌کنم که با بودنشان، اینجانب را در جهت ایجاد یک محیط آرام برای انجام این کار همکاری فرموده‌اند. تشکر می‌نمایم که از جمله آن‌ها، آقایان: حمیدرضا احمدی هرنندی، مجتبی سرگزی پیر حاجت الاسلام و المسلمین حمید زارعی، دانیال عالمیان، رضا مرادی، سید ابوالفضل حسینی، امیرحسین ناطقی، مجتبی نائینی، سید محمدعلی قنادزاده، مهدی جعفری، توحید نماینده، امیرحسین قلی‌زاده، مهدی رحمانی و سیدسجاد مهدی‌زاده را لازم است که ذکر نمایم.